

МУНИЦИПАЛЬНОЕ БЮДЖЕТНОЕ ОБЩЕОБРАЗОВАТЕЛЬНОЕ УЧРЕЖДЕНИЕ «Средняя общеобразовательная школа № 2 с.
Октябрьское»

«УТВЕРЖДАЮ»

Пр.№ ____ « ____ » ____ 2017 г.

Директор школы

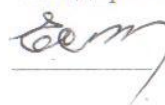
 И.М.Датиева

«СОГЛАСОВАНО»

« 9 » 09 2017 г.

Зам.директора по УВР

 Э.С. Есиева

«РАССМОТРЕНО»

« 9 » 09 2017 г.

Руководитель МО ФМЦ

РАБОЧАЯ ПРОГРАММА

по родной литературе для 6 класса

учитель родного языка и литературы Казиева Фатима Шамильевна

(высшая квалификационная категория)

**Кусæн программæ
ирон литературæйæ, 6-æм кълас,
æдæппæт 68 сах**

№	сах æттæ	нымæц	Урочы хуыз, тип	Урочы темæ	Универсалон ахуырадон архæйдтытæ	Фæстиуджытæ
1	9		Урок-балц ивгъуыдмæ	Адæмон сфæлдыстады сæйраг хуызтæ: уыци-уыцитæ, æмбисæндтæ, таурæгътæ, кадджытæ, мифтæ, зарджытæ	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблема раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын кæнын.	Зоной: адæмон сфæлдыстады хуызтæ; сæ хицæндзинадтæ æмæ сæ нысаниуæг. Арæхсой: таурæгътæ кадджытæ, æмбисæндтæ аив дзурынмæ.
2			Ног зонындзинæдтæ амоныны урок	Кадаг «Сослан æмæ Тары фырттæ» мидис.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблема раст сбæрæг кæнын	Зоной: Нарты кадджыты циклтæ æмæ сæйраг хъайтарты. Арæхсой: раст æмæ аив дзурын нарты кадджытæ; характеристика дæттын

					хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын кæнын.	хъайтартæн; сæ сæйраг миниуджытæ иртасынмæ. Зоной: аргъæуттæ æмæ таурæгъты адæмон зондахаст, хæрзæгъдау æмæ цæстæнгасы равдыст; сæ темæтæ æмæ идейæтæ, сæ аив æвзаг. Арæхсой: аив æмæ нывыл фольклорон тексттæ хи ныхæстæй дзурынмæ; пълан арзынмæ æмæ уымæ гæсгæ изложении фыссынмæ
3			Зонындзин æдтæ иу уагмæ æркæныны урок	Нæртон лæджы идеалтæ. Зонды уæлахиз гуымыры тыхыл.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонаен уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	Нæ рагфыдæлтæ сæхсæнадон царды сæууæлтæ кадæджы. Æцæг сæмæ сæрымысгæ хабæрттæ. Сослан сæмæ Сатанайы архайд. Зонды уæлахиз гуымыры тыхыл. Нарты кадджыты аивадон мадзæлттæ.
4			урок-	Аргъау «Арвы айдæн»	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын,	

			«диссæгтæ — нæ разы»	-ы адæмон зондахаст, хæрзæгъдау æмæ цæстæнгасы равдыст.	ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзæджы ахадæндзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзæджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	
5			урок-«диссæгтæ — нæ разы»	Мæгуыр лæджы фырты фæзминаг æууæлтæ аргъау «Ох-ох æмæ мæгуыр лæджы фырт»-ы.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзæджы ахадæндзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзæджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	
6			Урок-лæвар	Таурæгъ - адæмы	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын,	

			Семæй	дзургæ истори. «Цæхджын хойраджды аргъ»- бузныгад, адæймагыл аудын, рæдаудзинад- адæмы намысон идеалтæ.	ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонаен уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	
7			Урок рефлекси	«Уастырджи æмæ æртæ æфсымæры»- сюжет æмæ идейæ.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонаен уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	
8			Урок-	«Чермены зарæг» -	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын,	

			экскурси	ыисторион бындур. Чермен – æлдæртты ныхмæ хъæбатыр тохгæнæг.	ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонаен уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	
9			Урок- экскурси	Зарæг «Антъоны зарæг» поэтикон арæзт.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонаен уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	Зоной: хъайтарон зарæг цы у, уый зарджыты историон бындур; Арæхсой: зарæджы текст æвзарын.
10	6		урок-	Хетæгкаты Къостайы	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын,	Зоной: Къостайы царды

			портрет	царды хабæрттæ. Дзыллæйы сæрвæлтау иудзинадмæ сидт «Балцы зарæг»- ы.	ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	хабæртты сæйрагдæр азты хабæрттæ; сахуыр ын кæной чиныг «Ирон фæндыр»-æй æмдзæвгæтæ аив æмæ нывыл дзурын; терминты нысаниуæг æмæ æмбарынадтæ; Арæхсой: иртасын нывæфтыд æвзажды рæсугъдзинад æмæ йæ аивадон гæнæнтæ; æмдзæвгæты аивадон Уацмыс æмæ йæ архайждыты тыххæй йæ хъуыдытæ зæгъынмæ, цаутæн аргъ кæнынмæ, уыдон цардимæ бæттæн; Дзыллæйы сæрвæлтау иудзинадмæ сидт. Рухсмæ тындзын, рæстдзинад уарзын – поэты сæйраг домæнтæ рæзгæ уды раз. Æмдзæвгæйы оптимистон уаг.
11			Урок- балц ивгъуыдмæ	Мады катый йæ цотыл. «Сидзæргæс»-ы.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын,	Сидзæргæс æмæ сывæллæтты æвæрз уавæр. Мады катый йæ цотыл. Сæ фæсайсены фæлтæрсен – фидæн сын кæй нæй, уый æвдисæн. Хъызт зымæджы нывтæ – æмдзæвгæйы сæйраг хъуыды æргомгæнæг мадзæлттæй иу.

					хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	Фыссæджы ахæст йæ хъайтартæм. Уацмысы бæрзонд эмоцион тых.
12			урок-«диссæгтæ — нæ разы»	Басняйы æмбарынад æмæ мидис. «Марходарæг» - ы нысан- адæймаджы хъæнтыл(гуыбындзæл , фидисæмхиц, дыдзæсгом, æгад митæ) худын.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	Басняйы мидис. Йæ бастдзинад адæмон сæмбисондимæ. Йæ нысан – адæймаджы хъæнтыл (гуыбындзæл, фидисæмхиц, дыдзæсгом, æгад митæ) худын. Басняйы сæвзаг, цыргъ диалог.
13			Урок-раныхас	Хæхбæсты æвадат царды нывтæ «Дзæбидырдуан»-ы.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын,	Хæхбæсты вадат царды нывтæ. Ирон хæдзары фæтк. Зæронд Зураппы цæстæнгас ныфсхаст мæ лæгдзинадмæ. Зæлинæйы поэतिकон сурæт. тедо – фæлтæрдджын цуанон. Йæ фæлгонц, йæ сæйраг æууæлтæ (ныфсхаст,

					хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	хиуылхæцгæ, быхсон, бинонтыл сæмæ сæмбæлттыл сенывыд).
14			фæсаууон мæ экскурси	Хæххон æрдзы рæсугъддзинад, йæ бархъомыс адæймаджы царды.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонаен уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	Хæххон æрдзы рæсугъддзинад, йæ бархъомыс адæймаджы царды. Кæронбæттæн нывы ирд ахорæнтæ.
15			Хи æмæ искай архæйдтытæ м хъус дарыныл фæцалх кæныны урок	Зебаты хъæу. Зæронд Зураппы цæстæнгас ныфсхаст æмæ лæгдзинадмæ.Тедо æмæ Зæлинайы фæлгонцтæ.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонаен уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын,	Уацмыс æмæ йæ архайждыты тыххæй хъуыдытæ зæгъынмæ, цаутæн аргъ кæнынмæ, уыдон цардимæ бæттын арæхсын;

					хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	
16	5		Урок-портрет	Секъайы царды хабæрттæ. Мадæлон æвзаг æмæ чиныджы нысаниуæг дзыллæйы царды-«Фæдзæхсын».	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонаен уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	Æмдзæвгсæйы ссæйраг хъуыды. Фыссæджы фæдзæхст йæ кæстæртæм. Мадæлон æвзаг æмæ чиныджы нысаниуæг дзыллæйы царды æмдзæвгæйы.
17			Урок-балц ивгъуыдмæ	Мæгуыр адæмы хъизæмайраг цард радзырд «Мад æмæ фырт»-ы.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонаен уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын,	Рæстæджы барджытæ радзырды. Мæгуыр адæмы хъизæмсæйраг цард. Æлдары фыдмитæ.

					хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	
18			Урок-балц ивгъуыдмæ	Тугъан æмæ Маринейы тырнындзинад сæрибармæ. Радзырды сæйраг хъуыды.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонаен уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	Тугъан сæмæ Маринейы тырнындзинад сæрибармæ. Сæ ныфсхаст. Сæ фыдсæх цагъарадмæ. Радзырды сæйраг идейæ. Æрдзы нывтæ сæмæ сæ ахадындзинад. Адæмон сæмбисæндтæ уацмысы, сæ нысаниусæг.
19			Урок- лекции дыууæйæ иумæ	«Зæрватыкк»-ы уарзты тых æмæ фидыц.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонаен уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын,	Радзырды мидис. Цæрæг удгоймæгты хсæн хæстæгдзинад хъахъхъсенын, сæрдзон «кæстæр сæфсымæртыл» арм дарын. Аивадон параллелизмы нысаниусæг уацмысы: динамонсæджы уаг – зæрваттыгчы зæрдиаг

					хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	фыдæбон йæ хæдзар семæ йæ лæппынтыл. Уарзты зæрдиаг фыдæбон йæ хæдзар семæ йæ лæппынтыл. Уарзты тых семæ йæ фæстиуджытæ. Фыссæджы уайдзæф дурзæрдæ адсемæн.
20			урок-«диссæгтæ — нæ разы»	Секъайы басняты нысан: адæймаджы хъæндзинадтимæ цæстуарзон тох, хуымæтæг æмæ ахсджиаг æцæгдзинадтæ царды фидар кæнын.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	Басняты ахадындзинад бамбмрын; адæймаджы хъæндзинадтыл æрныхас кæнын
21			Н.Р.К	Изложени «Цæхджын хойраджы аргъ» ныффыссынмæ цæтагæнæн урок.		Тексты хъуыды æмæ сæйраг мидис куыд бмбæрстой, уый сбæрæг кæнын.
22			Н.Р.К	Изложени ныффыссын.		Тексты хъуыды æмæ сæйраг мидис куыд бмбæрстой, уый сбæрæг кæнын.
23	2		Урок-	Брытъиаты	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын,	Зоной: Литерæтурæйы

			портрет	Елбыздыхъо уацмысы «Уæрæседзау» мидис, йæ конфликт.	ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонаен уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	теорийæ комеди, юмор æмæ сатирайы æмбарынадтæ. Арæхсой: рольтæм гæсгæ кæсынмæ æмæ хъазынмæ спектаклы хуызы.
24			Тексты анализ	Ирон лæджы эталон уацмысы. Муссæйы фæлгонц.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонаен уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	Уацмысы мидис. Йæ кофликт: патриархалон этикайы хуыздæр æууæлтæ фæсдзæуины «культураемæ» ныхмæ æвæрдæй. Ирон лæджы фæзминаг миниуджытæ уацмысы: йе ддаг бакаст, адæмы хсæн хи дарыны фæтк, йæ царды æгъдау (куыст уарзын, хи фæллойæ цæрын, ныййарæджы буц дарын, фæрæзхъуагæн æххуыс кæнын, æндæр адæмты хордзинадтæ нымайын, уымæ хи национ цæсгом æмæ æгъдауæн агъ кæнын).

						Муссæйы фæлгонц. уацмысы æвзаг-характеристика-йы мадзал.
25	2		Урок-афæлгæст	Кочысаты Розæйы цардæрфыстимæ базонгæ кæнын. Кочысаты Розайы «Гæды лæг»-ы идейон мидис- зонды уæлахиз.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындынад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзынад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондынад гурын	Кочысаты Розæйы цардæрфыст зонын; Уацмысы фольклорон бындур. Йæ идейон мидис – зонды уæлахиз.
26			Тексты анализ	Умарханы фæлгонц. Бынæттон хицæутты гуымыры ахаст адæммæ.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындынад нæ адæмы	Умарханы фæлгонц (амалджын, æрхъуыдыджын, хæларзæрдæ лæг) . Бынæттон (пъырыстыф, фидиуæг) хиуарзондынад, сæ гуымыры ахаст адæммæ. Дуджы социалон – цардыуагон барджытæ уацмысы. Мызылон æмæ Къомианы сурттæ. Архайды комизм, йæ æнæнхæлæджы

					царды, мадæлон æвзæджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	кæронбæттæн. Комедийы адæмон æвзаг.
27	3		Урок- афæлгæст	Илас Æрнигоны царды хабæрттæ. «Зарæг» - ы автобиографион мидис.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзæджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзæджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	Арæхсой: Уацмыс æмæ йæ архайждыты тыххæй йæ хъуыдытæ зæгъынмæ, цаутæн аргъ кæнынмæ, уыдон цардимæ бæттæн;
28			Тексты анализ	Радзырды «Челе» -ы мидис – зыд æмæ кæрæф лæджы хъысмæт.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзæджы ахадындзинад нæ адæмы	Уацмыс æмæ йæ архайждыты тыххæй йæ хъуыдытæ зæгъынмæ, цаутæн аргъ кæнынмæ, уыдон цардимæ бæттæн;

					царды, мадæлон æвзæджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	
29			Зонындзинаæ дтæ бафидар кæныны урок	Челе– æхсæнадæй, царды цин æмæ рæсугъддзинадæй иппæрд адæймаг. Йæ фæлгонц.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзæджы ахæдындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзæджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	Челе– æхсæнадæй, царды цин æмæ рæсугъддзинадæй иппæрд адæймаг. Йæ фæлгонц.
30			Н.Р.К	Нывæцæн ныффыссынмæ цæтагæнæн урок.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзæджы ахæдындзинад нæ адæмы	

					царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	
31	5		Урок-афæлгæст	Коцойты Арсены царды хабæрттæ æмæ сфæлдыстад.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонаен уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындынад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	Зоной: Арсены царды хабæрттæ æмæ йæ уацмыстæ; диалогон текст кæсын текст æвзарын. Арæхсой: сæйраг архайджытæн сæ миниуджытæ æвзарынмæ; характеристика дæттынмæ æмæ хи хъуыдытæ зæгъынмæ бакаст уацмысы фæдыл.
32			Тексты анализ	Тедо æмæ Симоны царды уавæртæ «Цуанонтæ»-ы.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонаен уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындынад нæ адæмы	.Радзырды мидис. Тедо æмæ Симоны царды уавæртæ. Сæ удыхъæды æнгæсдынад. Сæ къуындæг миддуне æмæ сæ талынг зонды социалон æххосæгтæ.

					царды, мадæлон æвзæджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	
33			Тексты анализ	Радзырды конфликт: мæгуыр, дæлдзыныг, фæлæ уæздан адæм æлдæртты гуымыры бархъомысы раз.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзæджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзæджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	Юмори фæрæзтæ «чысыл адæймаджы» темæйы ранывæсты. Радзырды конфликт: мæгуыр, дæлдзыныг, фæлæ уæздан адæм æлдæртты гуымыры бархъомысы раз. Авторы цæстæнгас йæ персонажтæм.
34			Тексты анализ	«Саломи»-йы архайды бынат æмæ уавæр.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзæджы ахадындзинад нæ адæмы	Радзырды архайды рæстæг æмæ бынат. Лидзæг адæмы уавæр. Саломийы фæлгонц – йæ фидар удыхъæд, знæгтæм æнæуынондзинад. Уацмысы идейон мидис: худинаджы бæсты мæлæт. Радзырды сюжеты динамизм, йæ взæджы экспресси.

					царды, мадæлон æвзæджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	
35			Тексты анализ	«Цæукъа æмæ фыркъа» - сæрибарыл кады зарæг.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзæджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзæджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	Уацмысы символон – аллегион мидис. Ныхмæвæрд фæлгонцтæ. Царды нысан æмæ амонды фарст. Таурæгъкæнынады алы хуызтæ (лирикон æрфыст, мидмонолог, монолог) æмæ уæлмонц интонаци
36	4		Урок- афæлгæст	Гæдиаты Цомахъы цардæрфыст æмæ лирика. «Æхсæрдзæн».Æмдзæ вгæйы идейон мидис.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзæджы ахадындзинад нæ адæмы	Зоной: прозæйæ фыст æмдзæвгæ; раст æмæ аив дзурын текстмæ хæстæг прозæйæ фыст æмдзæвгæтæ; хъуыдыйæдтæ ивын, рацаразын сæ. Арæхсой: хъуыдыйæдтæ ивынм æмæ рацаразынмæ.

					царды, мадæлон æвзæджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	
37			Тексты анализ	«Дыууæ дидинаæджы». Прозæйæ фыст æмдзæвгæйы аивадон темæ. Дыууæ дидинаæджы фæлгонцтæ. Сæ быцæуы рахæцæн – цардмæ фæйнаехуызон цæстæнгасы. Амонды фарст.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзæджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзæджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	Прозæйæ фыст æмдзæвгæйы аивадон темæ. Дыууæ дидинаæджы фæлгонцтæ. Сæ быцæуы рахæцæн – цармæ фæйнаехуызон цæстæнгасы. Амонды фарст. Уацмысы сæйраг хъуыды: адæймаг рæсугъд у йæ хорз хъуыддæгтæй.
38			Тексты анализ	«Царды уæз» - ы Бесойы бинонты фыдцард.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзæджы ахадындзинад нæ адæмы	Бесо æмæ йæ бинонты фыдцард. Мæгуырджинады æууæлтæ. Куыстуарзаг æмæ хæларзæрдæ лæджы катый йæ даринагты хъымæтыл. Бесойы æнæнхъæлæджы æрбайсæфт. Маринейы балц фæндаджы хицаумæ. Ус- хицауы царды фæрæзтæ æмæ йæ уагахаст æххуыс курджытæм. «Сомы

					царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	гæбаз» - бонджыны хæрзаудæны ирд æвдисæн. Радзырды æвзаджы хицæндзинæдтæ.
39	2		Тексты анализ	Барахъты Гинойы радзырд «Бæстырæсугъд»-ы фысымты фæйнахуызон ахасты дыууæ усгурмæ.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	Арæхсой: Уацмыс æмæ йæ архайждыты тыххæй йæ хъуыдытæ зæгъынмæ, цаутæн аргъ кæнынмæ, уыдон цардимæ бæттæн
40			Синтез æмæ кæронбæтт æн урок	Курдиат æмæ аивады тых. Бæстырæсугъды фæлгонц.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа	Уацмысы сюжет. Канаты Афæхъо æмæ кæсгон æлдары фырт. Фысымты фæйнахуызон ахаст дыууæ усгурмæ. Курдиат æмæ аивады тых. Бæстырæсугъды сурæт. уацмысы бастдзинад адæмон сфæлдыстадимæ. Фыссæджы социалон, этикон æмæ эстетикон

					æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	идеал ацы новеллæйы.
41	2		Тексты анализ	Нигеры кадæг «Уæхатæджы фырт чысыл Гуыйман»-ы мидис. Социалон дихдзинады мотивтæ.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	Арæхсой: Уацмыс æмæ йæ архайждыты тыххæй йæ хъуыдытæ зæгъынмæ, цаутæн аргъ кæнынмæ, уыдон цардимæ бæттæн;
42			кæронбæтт æн урок	Гуыйман æмæ Хъасболы миниуджытæ. Кадæджы конфликт.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа	Кадæджы идейон мидис. – фыдракæнды бафхæрд, рæстдзинады уæлахиз. Гуыйман æмæ Хъасболы миниуджытæ. Кадæджы конфликт. Социалон дихдзинады мотивтæ. Æрдзы нывтæ æмæ сæ нысан.

					æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	
43	3		Урок-балц ивгъуыdmæ	Хъуылаты Созырыхъойы радзырды «Æртындæсæй иумæ»-ы темæ æмæ идейæ.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	Арæхсой: Уацмыс æмæ йæ архайждыты тыххæй йæ хъуыдытæ зæгъынмæ, цаутæн аргъ кæнынмæ, уыдон цардимæ бæттæн;
44			Урок-балц ивгъуыdmæ	Æртындæс коммунары коллективон сурæт. Джиоты Андрийы фæлгонц.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа	Радзырды темæ æмæ идейæ. Гуырдзиаг меньшевикты фыдмитæ Хуссар Ирыстоны мидхæсты азты. Æртындæс коммунары сгуыхт æмæ трагедион хъысмæт. Сæ иумæйаг зондахаст, рухс фидæныл æууæндындзинад. Коммунарты коллективон сурæт.

					æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	Джиоты Андрийы типикон фæлгонц. Таурæгъгæнæг – трагикон цауты æвдисæн æмæ аргъгæнæг.
45			Урок-балц ивгъуыдмæ	«Таймуразы зарæг»-ы Таймураз- историон персонаж, йæ хъазуат тох тыхгæнджытимæ.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	«Таймуразы зарæг». Кададжы мидис. Адæмон сфæлдыстадимæ бастдзинад. Таймураз – историон персонаж, йæ хъазуаты тох тыхгæнджытимæ. Мадæ фæлгонцы аивадоны нисаниуæг. Лæгдзинад æмæ патриотизмы мотивтæ кададжы.
46	2		Урок-балц ивгъуыдмæ	Дзесты Куыдзæджы радзырд «Хур скасæнырдæм нæ ныгуылы»-ы темæ æмæ идейон мидис	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын,	Арæхсой: Уацмыс æмæ йæ архайждыты тыххæй йæ хъуыдытæ зæгъынмæ, цаутæн аргъ кæнынмæ, уыдон цардимæ бæттæн;

					ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	
47			Тексты анализ	Дзанджы монументон сурæт. Меньшевикты æнæуаг мит.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	Дзанджы монументалон сурæт. Йæ характеры сæйраг æууæлтæ: æхсар æмæ намыс. Меньшевикты æнæуаг митæ. Дзанджы хъысмæты бæрзонд трагизм. Æрдзы нывты нысаниуæг. Уацмысы идейон мидис (æгады бæсты – мæлæт) æмæ аивадон фæрæзты æмиудзинад.
48	2		Тексты анализ	Плиты Харитоны поэмæ «Сæлимæт»-ы мидис. Ресы хохы романтикон пейзаж. Меньшевикты фыдракæндтæ.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын,	Зонын: поэмæйы æмбарынæд, йæ хицæндзинад иннæ литературон жанртæй. Арæхсын: поэмæйы аивадон миниуджытæ иртасынмæ .

					ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	
49			Зонындзинæ дтæ бафидар кæныны урок	Лигъдæтты хъизæмар. Сæлимæты фæлгонц: йæ уынд, йæ уды рæсугъддзинад, йæ сгуыхт.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонаен уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	«Сæлимæт». Поэмæйы мидис. Ресы хохы романтикон пейзаж. Меньшевикты фыдракæндтæ. Лигъдæтты хъизæмар. Адæм æмæ æрдзы иудодой. Стигъджыты къорды контрастон æрфыст (сæуаг, сæ фæлыст, сæ фынг) Сæлимæты фæлгонц. Йæ уынд , йæ удыхæдды рсугъддзинад, йæ сгуыхт. Поэмæйы лирикон ахаст. Йæ взаджы аивдзинад. Сæлимæты фæлгонц. Йæ уынд, йæ уды рæсугъддзинад, йæ'сгуыхт.
50	1		Урок-афæлгæст	Хъамбердиаты Мысосты лирикайы æрдз æмæ адæймаджы æхсæн æххæст гармонийы сусæг æнкъарæн «Хурмæ курдиат»,	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонаен уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын	Куысты поэзи. Хъаруджын уæнгты фидыц. Æмдзæвгæйы музыкалондзинад æмæ зæлфыст. «Хъæды». Зымæджы пейзаджы хуызджын

				«Хосгæрст», «Хъæды»-ы	æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	ахорæнтæ æмæ зæлфыст. Æрдз æмæ адæймаджы хсæн æххæст гармонийы сусæг æнкъарæн.
51	3		Тексты анализ	Мамсыраты Дæбейы радзырд «Æрдхорд»-ы мидис.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонаен уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	Зоной: тексты мидис æмæ йæ æмбарой; хъайтары ахастытæ йæ бæхмæ æмæ йæ уарзон адæммæ. Арæхсой: мадæлон æвзагыл аив æмæ рæсугъд кæсын; æмдзæвгæ аив дзурынмæ
52			Тексты анализ	Малхазы фыдуаг ми æмæ йæ фæстиуджытæ, йæ мидхъуырдухæнтæ.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонаен уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын	Радзырды мидис.Малхазы фыдуагми æмæ йæ фæстиуджытæ.

					æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	
53			Урок- дискусси	Хæлардзинады темæ уацмысы	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонаен уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	Лæппуйы мидхъуырдухæнтæ. Хæрзуагон – хъомыладон фарстатæ уацмысы : æнаххос лæгыл дау кæныны тæригъæд, рæдыдыл басæттын, рæстдзинад дзурыны ныфс, æцæг хæлардзиаг æмæ мæнгарддзинад æмæ аф. д.
54	2		Урок-беседæ	Бесаты Тазе. Чысыл Æхсары ныфс æмæ лæгдзинад «Æвзист идон» -ы. Йæ бæрнон ахаст хистæры фæдзæхстмæ.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонаен уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын	Зоной: тексты мидис æмæ йæ æмбарой; хъайтары ахастытæ йæ бæхмæ æмæ йæ уарзон адæммæ. Арæхсой: мадæлон æвзагыл аив æмæ рæсугъд кæсын;

					æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	æмдзæвгæ аив дзурынмæ.
55			Тексты анализ	«Хæцæны» -радзырды мидис. Стурь тох йæ роды фервæзын кæныныл.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонаен уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	Радзырды мидис. Архайды райрæзт. Стурь тох йæ роды фервæзын кæныныл. Цæрагойтыл арм дарыны хъуыды.
56	4		Урок-афæлгæст	Дзадтиаты Тотырбеджы царды хабæрттæ æмæ сфæлдыстадыл афæлгæст.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонаен уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын	Дзадтиаты Тотырбеджы царды хабæрттæ

					æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	
57			Урок- бенефис	Къостайы сабийы бонтæ- скъуыдздзаг роман «Хæххон стъалы»-йы.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонаен уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	Къостайы сабийы бонтæ. Скъуыддзаг роман «Хæххон стъалы»-йæ.
58			Тексты анализ	Къоста-скъоладзау, йæ фыдуаг митæ. Суинаг поэты рæзгæ уды æууæлтæ.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонаен уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын	Къоста – скъоладзау. Йæ фыдуаг митæ. Йæ мгæрттимæ йæ ахастдзинæдтæ. Иуанейы бæхы атарды æфсон æмæ фæстиуджытæ. Адæмы

					æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындынад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзынад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондынад гурын	маст Къостайы æфхрджытæм. Хъызмыдæйы характеристикаæ.
59			Урок-бенефис	Чендзейы фæлгонц, сылгоймаг-хъомылгæнæджы сгуыхт.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонаен уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындынад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзынад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондынад гурын	Чендзейы фæлгонц, сылгоймаг – хъомылгæнæджы сгуыхт. Зæронд Долæт æмæ гыццыл Къостайы хсæн хæлардынад. Суинаг поэты рæзгæ уды æууæлтæ.
60	2		Тексты анализ	Цæгæраты Максимы «Хъуыдинаейы галуан» таурæггæнæг Бæгъæгуыссайы зæрдæисгæ фæлгонц.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонаен уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын	«Хъуыдинаейы галуан» . Таурæггæнæг Бæгъæгуыссайы зæрдæисгæ фæлгонц. Йæ аивадон функцитæ. Таурæгъ мидис. Мад æмæ йæ цоты цард.

					æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	
61			Тексты анализ	Галуан- дзыллæйæ рахицæны символ.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонаен уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	Хъæбулы хæс. Галуан – дзыллæйы рахицæны символ. Уацмысы идейæ: адæмы фарн – лæджы царды фидар æнцой.
62	1		Урок-беседæ	Плиты Грисы æмдзæвгæ «Æртхутæгдон» -ы мидис.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонаен уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын	Æмдзæвгæйы темæ. Иссæйы сгуыхт хъуыддæгтæ. Йæ ахаст йæ хæстон бæхмæ. Уацмысы идейон – ритмикон арæзты иудзинад. Инæлар æмæ

					æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	æфсады удхæстæгдзинад
63	1		Урок-фембæлд	Цырыхаты Михалы æмдзæвгæ «Фæндаг»-ы царды раст фæндагыл слæууыны ахсждиаг фарст.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонаен уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	Царды раст фæндагыл слæууыны ахдзиаг фарст. Æмдзæвгæйы идейæ: зындзинæдты сæрты – бæрзонд нысанмæ.
64	2		Урок-фембæлд	Цæрукъаты Алыксандры лирикон хъайтары цæстæнгас царды «Райгуыраен къона».	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонаен уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын	Фыдыуæзæг уарзыны темæ. Лирикон хъайтары цæстæнгас царды иууыл егъаудæр хæзнатæм (райгуыраен къона, ныййарæджы узæлд, хи къухвæллой)

					æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	æндæр адæмты культурæйæн аргъ кæныны идейæ. Æмдзæвгæйы поэтикон фæрæзтæ.
65			Урок-беседа	Лирикон геройы зæрдæйы уаг æмдзæвгæ «Хæхтыл хурзæрин рæдау»-ы	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонаен уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	Æмдзæвгæйы мидис . æрдзы нывтæ. Фæллоуы цин – лирикон геройы зæрдæйы уаг æмæ поэтикон уынынады ратæдзæн.
66	1		Урок-фембæлд	Дзаболаты Хазби. «Хуымæтæджы æцæгдзинад»	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонаен уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын	Æмдзæвгæйы темæ. Райгуырæн къона æмæ мадæлон æвзаджы нысаниуæг лæджы царды

					æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын кæнын	
67	2		Тексты анализ	Гафез. «Ирон цагъд». Цагъардзинады ныхмæ тохы æмæ æфхæрæгыл удыхъæдæй уæлахизы темæ. Ацырухсы уæздан æмæ сыгъдæг удыхъæд.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонаен уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	Æмдзæвгæйы темæ. Ацырухсы уæздан æмæ сыгъдæг удыхъæд. Мæсыг – «таурæгъгæнæг», йæ аивадон нысаниуæг. Кадæджы лиризм.
68	1		хатдзæгæт кæныны урок	Рацыд æрмæгæй тестон куыст.		

